ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Архівний № Ф-7641
оп 21
спр 137

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО №: 16043

НАЧАТО Январь 1946 г.

ОКОНЧЕНО Декабря 1953 г.

Герасименко
Михаил Кириллович

На 8 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд Ф-7641
Опис 21
Архівний № 137

виконують свої
инобудівельника-
кення металу ме-
а, Придніпров'я.
волікає відванта-
чи треба нага-
ам, яке велике
инобудівельників

господарського машинобудування України звернуті погляди всієї колгоспної громадськості. Відбудовуване село чекає машин. Це зобов'язує машинобудівельників швидше відроджувати свої підприємства.

В. КУПЛІНОВ.

заст. завідуючого відділом машинобудівельної промисловості ЦК КП(б)У.

...НТОВИКІВ

привітання учась до великого
в перемогу над
кою Німеччиною.
ирів-фронтовиків
кого Союзу пол-

ковник Шевченко. Він щиро дякував за теплу зустріч і вітав трудящих міста з Перемогою. Тов. Шевченко запевнив трудящих, що демобілізовані червоні воїни гідно покажуть себе і на трудовому фронті.

тов. Фефанов, головний конструктор заводу інженер тов. Щукін, технолог тов. Башарновський, нагороджені орденами Трудового Червоного Прапора.

Більше 200 чоловік непартійного активу є на Харківському електромеханічному заводі. Серед них багато технічної інтелігенції, стахановців. Непартійні поруч із комуністами оволодівають марксистсько-ленінською теорією, чимало з них — у політичних гуртках. На відкритих партійних зборах завжди присутні непартійні товариші. Вони беруть участь в обговоренні питань, до їх голосу уважно прислухаються, їх корисні пропозиції приймаються і здійснюються.

Щільний зв'язок з парторганізацією до-

ильно берегти чистоту парт
усувати найменшу можливість
ня в партію випадкових і нег

Пленум Харківського міськк
що відбувся недавно, обговорю
ня про ріст міської партійної
підкреслив необхідність посил
ко-виховну роботу серед трудя
рити навколо первинних парт
нізацій міцний актив. Пленум
що парторганізація Харкова
ного індустріального центру
поповнюватися насамперед
провідних професій, технічною
цією, кращими комсомольцями.

О. СМ

**секретар Харківськ
кому КП(б)У.**

ися біля парад-
ички ховали свій
бі для нечувано-

ні, що не боялися
очі владикам,
, научившись від
ти тільки правду,
лав проти ца-
ні всякими хитро-
іли схилити його
і письменники,
арод проти гно-
жамбул в юності
тепах зустрічати
, бувши засланий
Миколою Палкі-
лав народ на рі-

ша,

вди

ові, передусім бу-
ни, всі нарікання
нізуючи над «во-
ормою 61 року, із
икаючим голосом

свободе?

булові, ближчою
безвісного Івана.
н у душі своїй
батира (хоч сама
набагато років
расовським рево-
вся:
ж ти?

то тут, то там,—
тіїв і страйками,
всій його чорній
іонера Леонтьєва
соліття пинчно
дморозити». Так,
всі свої чорні си-
ули кращі росій-
ло Успенський,
андян; азербайд-
нер Сабір; татар-
країнські Павло

льки замороженo

навіки — російських народних співців, сказителів билін, імпровізаторів Карелії, Білорусі, Мордовії, Чувашії. Зійшов у могилу в розквіті сил своїх вірменський ашуг Дживані; помер у злиднях український кобзар Остап Вересай і багато інших. Та уже й Джамбулові загрожувала їхня доля, як і сам він про себе повідав: «Я погасав, не в силі більше співати пісень». Але він не здався—і все приберігав того коня, на якому хотів під'їхати до нових днів разом з батирем Амангельди, що загримів над ворогами, як грім. Цим конем була — стійкість і незламність. Цим конем була революційна пісня Джамбула, що запалювала народ на боротьбу, як це було в 1916 році під час повстання казахів.

Та ось прийшла Велика Жовтнева соціалістична революція. Вона скинула царя, вона принесла пригніченим волю, сповнила новим життям усю землю, а народи чуттями братерства і дружби з'єднала.

О, як зрадів Джамбул приходові революції! «Душа зачудована, більшовики прийшли здалеку». Одним із перших був Джамбул серед тих, що з піснями вистріли, прославили волю: «З червоним прапором в руках їде попереду Ленін». Але прославити волю —це визначало оспівати всі труди і дні нової героїчної людини. І він, як Гезіод нашого часу, почав оспівувати: громадянську війну, соціалістичне будівництво, героїзм, Червону Армію, дружбу народів і передусім — тих, хто всі оці труди і дні — своєю мудрістю позначили навіки: Леніна, Сталіна!

Ленін, Сталін — найвеличніші в віках! Найясніші сонця-високі! Океани думки глибинні... І зрозуміло: їм пасує, щоб і співці в країні їхній вільній були до велетнів подібні.

«Сімдесят літ я крізь сльози співав». — говорив Джамбул.

«В степах Казахстана, доживаючи сто літ, — немов би між іншим, мимохідь казав Джамбул, — я сивий, мов сніг на хребтах Ала-Тау».

Та вдуматись тільки: сто літ! О, звичайно, так говорити міг тільки велетень, який вимірює час століттями; велетень, який вміщує в собі і Фердоусі, і Асан-Кайги, і епос про Мангаса; велетень, — який попросту розмовляє з Руставелі, з Пушкіним, з Шевченком. І ми тут перед ним — просто, як діти.

«О, старість моя!—говорив далі Джамбул: — навряд, щоб тебе смерть могла злякати». Так міг говорити тільки Сократ. І тут ми перед Джамбулом — як гідні наслідувачі, як молоді, що ледве-ледве починають життя своє, учні його.

Але в той час, коли в Сократа дзвеніла, проте, неминучість кінця, у Джамбула кінець життя його все далі відсувався, бо, як співає він:

Нам Сталін молодість вернув,
Помолодів Джамбул.

Мотив молодості повернутої — о, як він часто зустрічається в літературі! Взяти хоч би «Фауст». Але в тім то й різниця, що розв'язання цього мотиву — у всіх нас, і, зокрема, у Джамбула — зовсім інше, не подібне до традиційного. Бо Велика Жовтнева соціалістична революція, відкинувши і висміявши морочливу алхімію минулих віків, просто собі взяла і для всіх зрозумілою мовою заговорила: раба — визволити! світ — переробити! життя — мусить бути щасливим! Ось звідки цей мотив у Джамбула. І з цим мотивом — нерозривно оспівування образу Сталіна, якому, висловлюючись словами Джамбула із його «Колискової», — із віконця Кремля всю країну видно до найменшої деталі — в ділах щоденних!

О, Джамбул, що благословляв старість свою! Ти довго йшов до революції, ніким не помічений в літературі, непомітний. Зате потім тебе так щедро відзначив товариш Сталін. Аджеж це по його слову Олексій Максимович Горький пересадив Джамбула вперед, на перші місця в літературі, ближче до ліри Пушкіна. І він був у нас — як патріарх народних поетів; як перший пропагандист і агітатор; як співець, що об'єднував всіх нас, поетів завдяки якому — сталінська дружба народів зміцнюється ще більше:

Под ласковым солнцем и счастливые годы
Меняются песнями наши народы.

Та й не тільки піснями. Але й усім досвідом роботи, всіма багатствами, всіма досягненнями своїми.

Предки Джамбула, батьки й діди його на Казахській землі колись заходили в похідний намет до Тараса Шевченка і слухали пісень його,

хоч і чужою для них мовою, а
ки в революційному захваті
слухачів, відразу зрозумілою. З
часів ми, нащадки Шевченка,
до Джамбула, і говорили йому:
вен голос твій і уміння швидко
тись на теми сьогоднішнього! І
нас цього, вибліскуючий, мов
Тау, Джамбул! Тим більше, що
мова казахського народу, в де
мінні не чужа нам, а через істо
лю — навіть близька; аджеж,
записував слова її, вирази й
а потім все це переносив у свої
«Кобзар», який також багато
блиску верховин снігами вкр

І знаєш, що Джамбул помер,
ньому не хочеш вірити. Бо ти ж
вик, що від часу смерті Сулейм
ського усі ці роки — перед
Вітчизняною війною і під час
наших поетів із народу на всі
Радянського Союзу очолював
один — Джамбул. Та й для
поетів радянських — хіба не б
кож зразком для нас і особл
пов'язування своєї поезії з ж
нем. Аджеж Джамбул одним із п
гукнувся на вистуи Сталіна
липня 1941 року (вірш «В
коли нас кличе Сталін»). Джам
мував дух захисників Ленінгра
граді, діти мої!»). Джамбул в
для Москви виступив із пісн
закликав усі народи Радянськ
пожертвувати геть всім своїм
ви. А ще ж і на битву під
наш Джамбул обізвався, і на
Сталінградом та ін.

І от тепер, в час мирного
нема його пісень нових, як і
нема. А як би хотілося, щоб Д
живий. Та він же й є живий
сто раз живий! — в своїх пі
рущих: про боротьбу проти ні
гарбників, в піснях про сталі
бу народів, про товариша Ста

Рівно сім літ тому, разом з
жачном, їздив я на ювілейні
свята в Алма-Ата. А після св
запросив був нас до себе в се
го так можна назвати. Сидя
Джамбуловій поміж знатних
я багато думок своїх передума
І ці думки не хотіли заспокої
моїй доти, аж поки я не взя
їх записати.

оборона військово-морських баз, Севастополя, Оде-
, Талліна, Ханко, яка ввійшла в історію як зра-
патріотизму бійців армії і флоту, яка відтягувала
ажаючі сили ворога, затримуючи німецький наступ
напрямі, показала класичні зразки спільних дій
ї і Військово-Морського Флоту.
підводні човни, авіація і легкі надводні сили вели
оротьбу на морських комунікаціях з метою пору-
у харчування і постачання приморських угрупо-
ка, в цей же час флот успішно захищав свої зов-
ішні морські комунікації, що відіграли велику
зпечення дій Червоної Армії.
Великої Вітчизняної війни Військово-Морський
кого Союзу прийшов загартованим в запеклих бо-
в великий досвід сучасної морської війни і довів
ь виконувати завдання, що стоять перед ним по за-
державних інтересів.

нових завдань.

Необхідно вивчити і закріпити в напруженій бойовій підготовці набутий досвід війни на морі.

Товариш Сталін постійно закликає збройні сили Радянського Союзу зміцнювати організованість, порядок і дисципліну. Обов'язок офіцерів і червонофлотців — свято виконувати пю вимогу Верховного Головнокомандуючого.

Товариші офіцери і червонофлотці!

Поздоровляю вас з днем Військово-Морського Флоту!

Хай живе доблесна Червона Армія і її бойовий співбрат Військово-Морський Флот!

Хай живе наш могутній народ-переможець!

Хай живе велика партія Леніна — Сталіна!

Хай живе геніальний полководець збройних сил нашої Батьківщини — Генералісимус Радянського Союзу товариш **Сталін!**

Новий рекорд

Колгоспниці артілі
Червоноармійського р
області Марія Сіровух
перекрили встановлений
в'язанні снопів: 20 лип
за день по 3.320 снопів

редактор районної
муни».

Доповідь про
в Сан-Фра

Вчора, 21 липня, в К
ку вчених відбулася зу
дента Академії нау УР
діна з громадськість ст
зібрались академік пр
робітники, студентський
представники громадськ
великою увагою прутні
каву доповідь акміка
від поїздки до Сан-Фран
ренцію Об'єднаних націй

дний Комісар Військово-Морського Флоту Союзу РСР
адмірал флоту Н. КУЗНЕЦОВ.

аш флот—наша гордість

— знову в умовах мирного
дянський народ святкує тра-
нь нашого героїчного пере-
ськово-Морського Флоту.

а Чорному морі, на Балтиці.
у гримлять уже не залпи
вибухи бомб, а бойові пісні
ькі й високо здіймаються
ю військово-морські прапори
ької держави.

есна Червона Армія, молодий
лот є улюблене дітище на-
ним вирощене, ним виплe-
тхненне на великі й славні
свободи, честі і незалежності
ї Вітчизни. Наш народ з ве-
'ю будував і зміцнював свій
ав у бойові лави військових
к найкращих, найхоробріших

тчизняної війни Військово-
от разом з Червоною Армією
нав свій священний обов'я-
родом і Вітчизною і вніс
ий вклад у справу перемо-
м, жорстоким і небезпечним
ітлерівською Німеччиною.

дянський флот є гідний
продовжувач чудових бо-
й російського флоту, тради-
флотоводців Ушакова і На-
яких запалював наших во-
завжди був і є для них
сті й героїзму, найвідданіше
я Батьківщині.

шого флоту роки Вітчизня-
и періодом найтяжчих ви-
ивавих жертв. Але водно-
роїчні, незабутні роки, коли
прогриміла слава легендар-
радянських червонофлотців.
війни, коли вибухнули
а Севастопольському рейді,
ьної битви на берегах
ні наші військові моряки.
ил, крові й самого життя,
али рідний край, прослав-
зброю своїми величними

Коли ми озираємо пройдений шлях, шлях боротьби і перемог, перед нашими очима встає, насамперед, безсмертна Севастопольська епопея, яка показала цілому світові велич духу нашого народу. Згадаймо тих героїв-червонофлотців, які. притиснувши до своїх грудей гранати. кидалися під німецькі танки, сповнені рішучості загинути, але не пропустити ворога. В їх прекрасному вчинку втілено мужність і доблесть славної «морської душі». Орлине плем'я сталінських моряків — це гордість нашого народу, це сталева когорта найсміливіших серед сміливих, найвідважніших серед відважних.

Велика перемога радянської зброї під Ленінградом теж вписала в літописи нашого флоту золоту сторінку слави. Червонопрапорний Балтійський флот відіграв особливу роль в історії нашої радянської держави. Відколи легендарний броненосець «Аврора» своїми залпами провістив перемогу Великої Жовтневої революції, моряки славної Балтики не раз грудьми відстоювали колиску революції — місто Леніна. В героїчній обороні Ленінграда доблесні балтійці помножили славу свого флоту, заслужили всенародну шану і любов.

Севастополь і Одеса, Ленінград і Мурманськ, битва за Крим, штурм Новоросійська, оборона Кавказа, — крізь проми й полум'я великих битв на всіх фронтах і морських театрах пройшли наші воїни-моряки, разом з Червоною Армією здобуваючи перемогу над смертельним ворогом нашої Вітчизни.

Весь радянський народ знає і шанує імена доблесних підводників Гаджієва і Фісановича, які потопили десятки німецьких кораблів і транспортів, імена звитяжних морських льотчиків Ракова і Сафонова, морських піхотинців, учасників сміливих рейдів і десантів Ольшанського і Кунікова, багатьох і багатьох інших героїв нашого флоту, якими пишається вся наша велика радянська Батьківщина.

Води, які омивають береги нашої радянської держави, стали могилою німецько-фашистських загарбників. Сотні потоплених кораблів і транспортів, пущених на дно Чорного й Балтійського морів, у Фінській затоці, на Півночі, сотні підводних човнів, які вже ніколи не піднімуться на поверхню, тисячі збитих літаків, що пірнули в морську безодню, сотні тисяч знищених гітлерівців — такий є бойовий рахунок наших славних радянських моряків.

В грізних битвах за радянську Батьківщину наш флот зміцнів, загартувався, збагатився великим бойовим досвідом. У флоті виросли чудові кадри червонофлотців і старшин, офіцерів і адміралів. які опанували високе мистецтво сучасної морської війни, які здатні виконати будь-який наказ нашого Верховного Головнокомандуючого.

Нинішній день Військово-Морського Флоту осяяний промінням історичної перемоги над гітлерівською Німеччиною. Але великий Сталін учить нас — які б великі не були здобуті перемоги — невтомно працювати і вдосконалюватися.

Наша велика і сильна радянська держава повинна мати великий і могутній флот. Ще в січні 1938 року, виступаючи на 1-й Сесії Верховної Ради СРСР. тов. Молотов говорив: «Ми повинні зважати на те, що країна наша велика, що вона омивається морями на величезному протязі, і це нам завжди нагадує про те. що флот у нас повинен бути міцний, сильний... У могутньої радянської держави повинен бути відповідний до її інтересів, гідний нашої великої справи, морський і океанський флот».

Невпинно зміцнюючи військово-економічну могутність нашої країни, радянський народ чимдалі більше дбатиме про наш флот, про зміцнення оборони наших морських рубежів.

Радянський Союз матиме гідний його великий морський і океанський флот.

Слава нашим героїчним радянським морякам!

Слава великому Генералісимусу Радянського Союзу товаришеві Сталіну — творцеві і натхненникові історичних перемог нашого доблесного Військово-Морського Флоту!

На Берлінській
п. Трумен В. М.

Протокол допроса

2

1946 г. Января 8 дня с Злобъ-новгор. Нач-к Злобъ-новгородского РОНКВД Кузьминов допросил нижепоименованного в

Геращенко Михаил Кирилович, рожд 1922 г. Украина Сумской области Злобъ-новгородского района с Кринидовка, б/п Украинец образование семь классов, рабочий холост проживает село Кринидовка Злобъ-новгородского района. Под судом не состоял.

Вопрос До начала Великой Отечественной войны с немецкими оккупантами где вы проживали и чем занимались

Ответ До начала Великой Отечественной войны с немецкими захватчиками я все время проживал и работал Сталинская область город Макеевка работал Шахта 29 электромонтером

Вопрос Когда вы были призваны в РККА [illegible]

Ответ В РККА я был призван 27 июля 1941 года в Красной армии я служил 27 ноября 1944 года

Вопрос Когда где и при каких обстоятельствах вы попали в плен к немцам

Ответ Я состоял бойцом 42-ая Иваргородская дивизия 132 стрелковый полк находился на 2-м украинском фронте, я был командиром взвода разведки был направлен для разведки в глубокий тыл противника в результате на обратном пути после рукопашной схватки с подъемом и немцам был тяжело ранен и раненым был взят в плен

Вопрос Какое время вы находились в плену

Ответ В плену у немцев, я находился с 27 ноября-44 г. по 29 апреля-45 года В плену находился в городе Мосбург освобожден из плена Гераиф

Союзники войсками 29 апреля 1945 года

3

Вопрос Вы имели правительственные Награды какие Ответ Правительственные Награды Я имел ордена Красного знамени, орден Красной звезды, орден Славы 2-й и 3-й степени. Уходя в розыску в глубокий тыл противника ордена документы я сдал в штаб 132 стрелкового полка Я был Кандидатом ВКП(б) с января-1944 г. партийный билет Кандидатского карточку при уходе в лесу сдал в штаб полка

Показания прочитано верно записано с моих слов.

к сему. Герасим

Инвалид 4 гр.

4

НКВД—СССР
Отдел спецлагерей
УПРАВЛЕНИЕ СПЕЦЛАГЕРЯ
№ 0313
ОТДЕЛ
14 12 1945
№ 1142
Адрес

Удостоверение

Выдано Геращенко Михаил в том, что он находился в проверочно-фильтрационном лагере 0313 НКВД СССР с „ октября месяца 1945 года по „ 13 декабря месяц 1945 год.

Освобожден из лагеря по состоянию здоровья и следует к постоянному месту жительства.

Удостоверение выдано на предмет получения временного удостоверения или паспорта по месту его жительства.

Зам. Нач-ка ПФЛ 0313 НКВД СССР
Лейтенант (ГУДКОВ)

Рай отдел НКВД

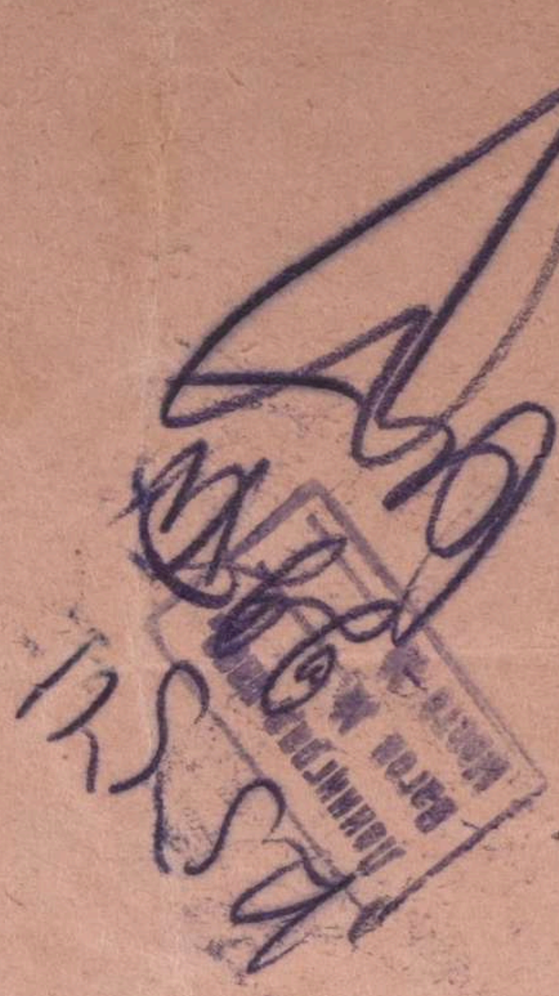

СССР

Исполнительный Комитет
КРЕНИДОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО СОВЕТА
депутатов трудящихся
Знобь-Новгородского района
Сумской области

1 марта 7 г.

№

с. Кренидовка,
Знобь-Новгородского района

Справка
характеристика
Выдана Кренидовским с/с Знобь-Новгородского р-на Сумской области на гр-на Геращенко Михаила Кириловича рождения 1922 года.

По соцпроисхождению из крестьян-середняков, по соцположению колхозник. В 1930 г. поступил в Кренидовскую школу где и окончил 7 классов. В 1940 г. уехал работать на Донбасс откуда был взят в Армию, где и попал в плен. В 1945 году прибыл в Кренидовку где проживает и в настоящее время. Связей с полицией и немецкими властями не имел.

Что Кренидовский с/с. Сестоверяет:

Пред. с/с [illegible]

Секретарь: [illegible]

Справка

Дана на репатриата Геращенко Михаила Кирриловича в том, что Знобь-Новгородское РО МВД 1 РОМГБ бомпр. материалами на него не располагает.

Нач. Знобь-Новгородского РО МВД майор [signature] /Кузнецов/

Нач. РО МГБ капитан [signature] /Трешкин/.

昭和十六、二、奉監納

6

Заключение

/. По фильтр. делу /.

Мы фильтр. комиссия при Энгель-Новгородском РО НКВД рассмотрели фильтр. дело реэтапированного Терапенка Михаила Ухрюповича, который попал [illegible] и был отправлен [illegible] Военным трибуналом [illegible] за совершение [illegible] преступления [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

Архивное фильтдело №16043
пересмотрено ... соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00150
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как на репатр, находившегося
в англо-америк оккуп. зоне
с отражением на оперативно-
справочном учете.
Пересмотрел оп. уп. 4 отд
мл. л-т Бабунт (Бабенко)
Согласен:
Начальник отделения
4
Нач. отд. УКГБ при
по Сумской обл.
п/полковник (Рябов)
5. 5. 1975 г.

1. Name: Герщенко
Фамилия GERASCHTSCHENKO

2. Vornamen: Михаил
Имя Michail

3. Geburtstag: 27-8-22
День рождения

4. Geburtsort: г. Криндовка
Место рожления

5. Lager: **Stalag VII A**
Лагер

AUS RAAB

5a. Im Lager eingeliefert am: 2-1-45
Доставлен в лагер (число)

6. Dienstgrad: солдат
Чин

Sold.

7. Truppenteil: 132 стр. п.
Воинская часть

Eingang 9.2.45

8. Nr. der Erkennungsmarke des deutschen Lagers:
Номер военнопленного в германском лагере

143103

1643

Lf. VIII-A.

9. Vorname des Vaters. Кирилл
Имя отца

10. Name der Mutter: Мареанюк
Имя матери

11. Anschrift der nächsten Angehörigen: отец.
Адрес ближайших родственников
Герасенко н. обл. сумская р-н. Хильчанский д. К
нидовка

12. Beruf: электро-монтер
Профессия

13. Wann und wo gefangen: 29-10-44
Когда и где попал в плен
Трагельвария

14. Nr. der Erkennungsmarke des eigenen Truppenteils: Matrikel-Nr.
Номер в собственной части

1. Фамилия Геращенко Арх. фил. 16043

2. Имя Михаил 3. Отчество Кирилович

4. Год и место рождения 1922

5. Национальность украинец 6. Партийность

7. Профессия и специальность

а) военная

б) гражданская рабочий

8. Последнее местожительство до призыва в армию Сумская обл. Хильчанский р-н с. Кринидовка

9. Воинское звание ст. сержант

10. С какого года в Красной Армии и каким военкоматом был призван 27 Июня 1941 года Макеевский У Военкомат

11. Когда и где был пленен 27 ноября 1944 в Карпатах

12. Наименование воинской части, род войск и последняя занимаемая должность 42 гв. див. 132 стр. полк командир взвода разведки

13. Находился в плену (с какого года, в какой стране, в каком лагере и что делал) с 27 Ноября 1944 в Германии в лагере в/пл. гор. Мосбург в госпитали

14. Когда и откуда прибыл в спецлагерь или на проверочно-фильтрационный пункт НКВД 9 октября м. Мостиск

15. Название спецлагеря или проверочно-фильтрационного пункта НКВД 0313

16. Регистрационный номер 24 XII 45 по месту пост

17. Дата и место убытия сумская обл. Хильченский р-н д. Кранидавка

Правильность записанных на меня сведений подтверждаю. [illegible]

(подпись)

[illegible]

(подпись сотрудника, заполнявшего карточку)

«12» Декабря 1945 г.

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 8 листов

восемь

24 ноября 92

Должность

Подпись

ЗАВЕРЯЮЧИЙ НАДПИСЬ

Дело пронумеровано 8

(восемь)

«10» 01 93

Подпись [illegible] фамилия, фамилия

Перевірено 22.09.26 [illegible]

КПИ

Фабрика картонажно-
полиграфических изделий
Арт. 1С 1526